

ბოლოსიტყუად

რომელი-იგი იყო პირველითგან ღმრთისა [თანა სიტყუად ღმრთისაჲ],* თანამოსაყდრჳ [მამისა და სულისა წმიდისაჲ], „ყოველივე მის მიერ იქმნა“¹ [ვითარცა] იტყვს იოვანე ღმრთისმეტყუელი, და ნეტარი პავლე ლაღადებს, ვითარმედ: „მის მიერ დაებადა ყოველი ცათა შინა და ქუეყანასა ზედა, – ხილულნი და არახილულნი, ანუ თუ საყდარნი, გინა თუ [უფლე]ბანი, ანუ თუ მთავრობანი, გინა თუ ჳელმწიფებანი, – ყოველი მის მიერ და მისა მიმართ დაებადა. და იგი თავადი არს ყოველთა წინა, და ყოველი მის მიერ დამტკიცნა“.² რამეთუ მრავლითა მით სახიერებითა თჳსითა ყოველივე არარაღსაგან სიბრძნით დაჰბადა [და ხილულსა ამას] სოფელსა ზედა გარდაართხა სამყაროდ ცისაჲ, ვითარცა კამარაჲ, და მას შინა განაწესნა მნათობნი, რაჲთა ბრწყინვიდენ ქუეყანასა ზედა და შეეწოდიან კაცთა საქმესა.

ხოლო კაცი შექმნა ხატად თჳსა და მსგავსებად³ [და] „დაადგინა სამოთხესა მას შინა საშუებელისასა“⁴ თვთმფლობელობითა, პატივ-ცემით და მისცა მას მცნებაჲ ნივთად და საქმედ თვთმფლობელობისა მისისა, ვითარცა წერილი იტყვს.⁴

ხოლო მან შურითა ეშმაკისაჲთა და ცთომითა დედაკაცისაჲთა დაივინყა [მცნებაჲ იგი მოცემული მისა და იძლია ჭამად] ხისა მისგან და ამისთჳს გამოვარდა სამოთხით და [ექსორია] იქმნა სოფელსა ამას შინა; და მიერთგან [უფლებდა] სიკუდილი, [და განმრავლდა ცოდვაჲ ნათესავთა შორის კაცთასა, და ყოველივე სოფელი დაიპყრა უშჳულოებაჲმან].

ხოლო უკუანაღსკნელთა ჟამთა ჯერ-[იჩინა] მხოლოდშობილმან ძემან და სიტყუამან ღმრთისამან ცხორებაჲ კაცთაჲ და განზრახვითა მამისაჲთა გარდამოჳდა ზეცით და ჳორცნი შეისხნა სულისაგან წმიდისა და მარიამისგან ქალწულისა და კაც იქმნა, ყოველითურთ მსგავს ჩუენდა, თჳნიერ ცოდვისა, და მოგვყიდნა პატიოსნითა სისხლითა თჳსითა და შეგკმზადა მეორჳ სამყაროდ სულიერი, რომელ არს წმიდაჲ ეკლესიაჲ, და განაწესნა მას შინა მნათობნი ბრწყინვალენი, – წმიდანი მოციქულნი, წინაღსწარმეტყუელნი, მოძღუარნი, მონამენი და მამანი, – რომელთა მიერ განანათლებს ნათესავსა კაცთასა და გონებათა მათთა გულისხმისყოფად წმიდისა სამებისა აღიყვანებს წინამძღურებითა თჳსისა მადლისაჲთა. და [რომელნიცა შეუდგენ მას, შვილ ღმრთისა ჰყოფს მათ და მკვდრ ნათელსა მას მიუაჩრდილებელსა.

* კვადრატულ ფრჩხილებში ჩასმულია ტექსტის დაზიანებული ადგილები, აღდგენილი „მათეს სახარების თარგმანებაზე“ დართული ამავე ანდერძის მიხედვით.

¹ იოან. 1,3. ² კოლ. 1,16-17. ³ შდრ. დაბ. 1,27. ⁴ შდრ. დაბ. 2,15.

და ხილული ესე სამყაროდ ცისაჲ], ვითარცა წერილი იტყვს, [წარი-
გრაგნოს, ვითარცა წიგნი, დღესა მას მეორედ] მოსლვისასა, და ვარსკუ-
ლავნი [მისნი ვითარცა ფურ]ცელნი დაცკვენო;¹ ხოლო სულიერი ესე ცაჲ,
რომელი ჩუენ გან[კაცები]თა შეგკმზადა, მაშინ უმეტესად გამოაბრწყინ-
ვოს მან თავადმან და მნათობნი იგი მისნი გამოაჩინნეს ფრიად უბრწყინ-
ვალჴს მზისა.

ამის სულიერისა სამყაროდსათჴს იტყოდა [დავით წინადაწარმეტ-
ყუელი სულითა], ვითარმედ: „ცანი უთხრობენ დიდებასა ღმრთისასა,
დაბადებულსა ქმნილსა ჴელთა მისთასა – სამყაროდ“,² რამეთუ
ჭემმარიტად იქმნა ესე. ვინაჲთგან შემდგომად აღდგომისა უბრძანა
ქრისტემან წმიდათა მოციქულთა, ვითარმედ: „წარვედით, მოიმონაფე-
ნით ყოველნი წარმართნი“,³ და მერმე, დღესა მას მეერგასესა, მოუვლინა
სული წმიდაჲ და აღავსნა იგინი მადლითა, განვიდეს და მოიმონაფნეს ყო-
ველნი წარმართნი და მიუთხრობდეს დიდებასა ღმრთისასა და საქმეთა
მათ მიუთხრობელისა განგებულებისა მისისათა. ხოლო არა სიტყვთ ოდ-
ენ აღასრულეს ქადაგებაჲ, არამედ მადლითა სულისა წმიდისაჲთა წერიტ-
ცა დაგკტევეს საიდუმლოჲ ცხორებისაჲ, რამეთუ აღწერეს წმიდაჲ სახა-
რებაჲ ყოვლადქებულთა მახარებელთა, რომელთაცა უბრძანა სულმან
წმიდამან აღწერად, და გუასწავლნეს დიდებულნი იგი საკვრველებანი,
რომელნი აღასრულნა უფალმან ჩუენმან იესუ ქრისტე, სოფელსა შინა
რად იქცეოდა კაცთა თანა, და ყოველივე, რად-იგი ცხორებისა ჩუენისათჴს
თავს-იდვა: ჯუარ-ცუმად, დაფლვაჲ და აღდგომაჲ და ზეცად ამალღებაჲ
დიდებით და დიდებული იგი მეორედ მოსლვაჲ მისი. და ამას წიგნსა
უნოდეს სახარება, რამეთუ ყოველისავე კეთილისა ხარებაჲ წერილ არს
მას შინა, ვითარცა წმიდაჲ იოვანე ოქროპირი იტყვს. [მერმე კუალად ნე-
ტარმან პავლე] და სხუათა მოციქულთა ებისტოლებითა განამტკიცნეს
მორწმუნენი და ყოველი სწავლაჲ ღმრთისმსახურებისაჲ მოგუტცეს.

ხოლო ვინაჲთგან აღწერილსა მას შინა მახარებელთა და მოციქულთა-
სა მრავალი იყო „ძნიად საცნაურ, და ვიეთნიმე უსწავლელნი და დაუმტ-
კიცებელნი გარდააქცევდეს მსგავსად მათისა წარწყმედისა“,⁴ ვითარცა
მოციქული პეტრე იტყვს კათოლიკესა შინა, ამისთჴს შემდგომად მოცი-
ქულთა გამოაჩინნა უფალმან სხუანიცა მნათობნი სამყაროსა მას ეკლე-
სიისასა, წმიდანი მღდელთმოდღუარნი, რომელთა, მსგავსად მოცემულ[ისა
მათა მადლისა], განგკმარტეს ყოველივე ძნიად გულისხმისსაყოფელი წე-
რილთაჲ და გარდამაქცეველნი [იგი ჭემმარიტებისანი – მწვალებელნი –
შეაჩუენნეს და სირცხვლეულნი განიოტნეს ეკლესიისაგან და განანათლეს
ერი მორწმუნეთაჲ. ხოლო უფროჲს ყოველთასა მიეცა მადლი იგი სწავ-

¹ შდრ. ესაია 34,4. ² შდრ. ფსალმ. 18,2. ³ მათ. 28,19. ⁴ შდრ. 2 პეტ. 3,16.

ლისა და გამოთარგმანებად წერილთა და წმიდასა და ღმერთშემოსილსა იოვანე ოქროპირსა, რომელი-იგი იყო მთავარეპისკოპოსი კოსტანტინეპოლისა; რამეთუ პირველ მისაცა] იყვნეს მნათობნი დიდნი: წმიდა და ათანასე ალექსანდრიელი და წმიდა გრიგოლ საკურველთმოქმედი ნეო[კესარიელი] და წმიდა ბასილი კესარია-კაბადუკიელი და წმიდა გრიგოლ ღმრთისმეტყუელი და წმიდა გრიგოლ ნოსელი და სხუანი მსგავსნი ამათნი, გარნა ვინათგან მათთა დღეთა ზე ფრად იყო საცთური კერპთმსახურთა და მწვალებელთა (არიოზ და ევნომიოს, საბელიოზ და მაკედონიოს და აპოლინარი და სხუანი მრავალნი), და წმიდანი იგი მამანი მათსა ბრძოლასა და წინააღდგომასა შექცეულ იყვნეს და მრავლითა ლუანლითა და შრომითა დაამტკიცეს მართალი სარწმუნოება, რამეთუ მეფეთაცა მწვალებელთა მიმართ იყო წყობად მათი, ამისთვის არა მოცალე იყვნეს იგინი თარგმანებად წერილთა, არამედ ყოველი აღწერად მათი მართლისა სარწმუნოებისათვის იყო და წინააღდგომად მწვალებელთა; თვნიერ ხოლო წმიდამან ბასილი რავდენიმე თარგმანებაცა წერილთა და საღმრთონი სწავლანი აღწერნა, სავსენი სიბრძნითა სულიერითა.

ხოლო ვინათგან მაღლითა უფლისაათა და მათ ნეტართა მამათა მოღუანებითა არმური იგი მწვალებელთა განქარდა, და მეფენი მართლმადიდებელნი მეფობდეს, და ეკლესია დაემტკიცა ქადაგებასა ზედა მოციქულთასა, მაშინ გამოაჩინა უფალმან სხუად მნათობი დიდი ეკლესიისა – წმიდა იოვანე ოქროპირი, და აღავსო სოფელი სწავლითა საღმრთოთა და ყოველნი წერილნი თარგმანებითა თვისითა განმარტნა, ეგრეთვე წმიდა სახარება ჯელ-ყო თარგმანებად მაღლითა სულისა წმიდისაათა. რამეთუ წერილ არს, ვითარმედ: დღეთა მათ დიდისა მეფისა თევდოსისთა, ოდეს-იგი წმიდა გრიგოლი ღმრთისმეტყუელი იყო კონსტანტინეპოვლეს, ევედრა თევდოსი მეფე, რათა აღწეროს თარგმანებად წმიდისა სახარებისა, რამეთუ ჰხედვიდა წყაროსა მას სიბრძნისასა, რომელი აღმოდიოდა პირისა მისისაგან. ერჩდა უკუე ნეტარი გრიგოლ და ენება ჯელ-ყოფად [თარგმანებასა სახარებისასა]. ხოლო დადგა ლოცვად ლამესა ერთსა, რათა გამოუცხადოს ღმერთმან, უკუეთუ ჰნებავს საქმე იგი, რამეთუ ღმერთშემოსილნი მამანი თვნიერ ლოცვისა არარას იქმოდეს. და ვითარცა ილოცვიდა, ესმა ჴმად, რომელი ეტყოდა: გრიგოლ, გრიგოლ, თარგმანებად სახარებისა იოვანესდა ბრძანებულ არს ანტიოქელისა. რამეთუ მათ დღეთა, ოდეს გრიგოლ ღმრთისმეტყუელი მთავარეპისკოპოს იყო [კონსტანტინეპოვლეს, წმიდა იოვანე ოქროპირი] მთავარდიაკონი იყო ანტიოქიას. ხოლო ვითარცა ესე ჴმად ესმა ნეტარსა მას, მიუთხრა ჩუენებად იგი მეფესა და არლარა ჯელ-ყო თარგმანებად.

ხოლო შემდგომად მცირედისა ჟამისა სავედრებელი რამე აქუნდა ერსა მას ანტიოქიისასა მეფისა მიმართ თევდოსისადა, და დაწერა იგი

ნეტარმან იოვანე. და მოინია რაჲ წიგნი იგი წინაშე მეფისა, დაუკკრ-
და მეფესა აღწერილისა მის სიბრძნე და უჩუენა წიგნი იგი წმიდა-
სა გრიგოლს. ხოლო მან წარიკითხა, ცნა სულითა და ჰრქუა მეფესა:
რომელსა ესე წიგნი დაუწერია, მეფეო, იგი არს, რომელი მაუნყა მე
ღმერთმან, ვითარმედ ბრძანებულ არს მისდა თარგმანებაჲ სახარებისაჲ.
და ესე წინადასწარმეტყუელებად მისი აღესრულა, რამეთუ ჭეშმარიტად
აღწერა თარგმანებაჲ წმიდისა სახარებისაჲ ღმერთშემოსილმან იოვანე
ოქროპირმან მათჴსი და იოვანესი და ამათ შინა შემოკრიბა უმეტე-
სი მარკოზ და ლუკადს მიერ აღწერილისაჲ და დასხნა ეკლესიასა შინა
საუნჯენი დიდძალნი, საესენი მადლითა სულიერითა.

* * *

რამეთუ ქადაგებულთა ჭეშმარიტებათა მოგუასწავეს მეცნიერებითა,
საღმრთოთა მეტყუელებითა, და აღვიარებთ მათ მიერ უწყებითა სამებასა
დაუბადებელსა და ყოველთა არსთა სიბრძნით დამბადებელსა, რომე-
ლი-იგი ზეშთა არს ყოველთა მოგონებათა და გამოთქუმათა ბაგეთაგან
ჯორციელთა: ღმრთეებაჲ, გუამოვნებით სამებაჲ და სამებაჲ, ბუნებით
ერთსწორებაჲ, მამად დაუსაბამოდ და დაუსრულებელი, ნათელი ბუნებით
უნივთოდ, მნათობი შორის ორთა ცხოველთა, სწორი განზრახვითა და
განგებითა თვთმფლობელობისაჲთა, და ძე დაუსაბამოდ, მხოლოდ მხო-
ლოდსაგან მხოლოდშობილი, ცხორებაჲ ცხორებისაგან, ნათელი ნათ-
ლისაგან თუალთშეუდგამი, რომელი თვთებითა ჴელმწიფებისაჲთა ჰგიეს
უცვალებელად მამისა თანა და სულისა ყოვლითავე მსგავსებითა, თვნიერ
ძეობისა, და სული დაუსაბამოდ ცხოველსმყოფელი, რომელი აღავსებს
ყოველთა სიმდიდრითა ღმრთისმეცნიერებისაჲთა, და თვთ ჰგიეს ორთა
მათ თანა არსებათა სუფევასა უკუდავებისასა.

ესრეთ აღვიარებთ მართლმადიდებლობით ჭეშმარიტსა ღმრთეებასა,
სამცხოველებით გამოცხადებულსა, ხოლო ერთსა სამებისაგანსა, ძესა
მხოლოსა ორითა ბუნებითა, ერთ ხატად შეურწყმელად, რომელი უწინარეს
საუკუნეთაჲსა შეუცავითა მით ღმრთეებისა ბუნებითა იყო მამისა თანა.

ვითარცა ოხრის ნესტუ იგი ღმრთისმეტყუელებისაჲ და ჭური სინმიდი-
საჲ, მიმთხრობელი უჟამოსა მას არსებასა, და იტყვს: „პირველითგან იყო
სიტყუაჲ“,¹ ესრეთ აღამაღლებს გონებათა ჩუენთა პირველისა მის მიმართ,
რომლისა მიწდომად შეუძლებელ არს, რამეთუ რაოდენცა ამაღლდეს გო-
ნებაჲ სიმაღლისა მიმართ ჟამთაჲსა, პირველ იგი უმაღლეს იპოვების.

არამედ მოვიყვანოთ გონებაჲ თვსავე სადგურად და ვისმინოთ ამისვე
საღმრთოჲსა მახარებელისაჲ, რამეთუ პირველადვე მოგვთხრობს მიუნ-

¹ იოან. 1,1.

დომელსა მას და უსაზღვროსა არსებასა და კუალად ღალადებს უცნა-ურსა მას საიდუმლოსა და მიზეზსა წსნისა ჩუენისასა, სავსესა ყოვლითა საშინელებითა, და იტყვს: „და სიტყუად იგი წორციელ იქმნა“.¹

ესე არს სიტყუად იგი, რომელი პირველითგან იყო უშობელისა თანა მშობელისა და აღსასრულსა საუკუნეთასა კაცთა მსგავსებასა მოდგამ იქმნა, რადთა ვიხილოთ ჩუენ დიდებად მისი, „დიდებად ვითარცა მხოლოდშობილისა მამისა მიერ, სავსე მადლითა და ჭემმარიტებითა“,² და სავსებისაგან ღმრთეებისა მისისა მოვილოთ მადლი მადლისა წილ,³ რომელ არს შჯუული შჯულისა წილ.

რამეთუ შეცვალა მან სახე იგი წესთა მათ პირველთა და გამოაბრწყინვა სინათლს, ჭემმარიტებად მახლობელთა მიმართ და შორიელთა, რომელ არიან ერნი ზეცისანი და ქუეყანისანი, რომელნი ერთ სამწყსო ყვნა მიზეზითა კაცთმოყუარებისადათა, ვითარცა თქუა, ვითარმედ: „იყვნენ იგინი ერთ სამწყსო და ერთ მწყემს“,⁴ რამეთუ შეაერთნა ქუეყანისანი ზეცისათა და ზოგად აუნყა მრავალსახე იგი მიუნდომელობად განგებულებისა თვისიად, რამეთუ რომელმან ჟამთა ბუნებისა საზღვარი განანესა, ჟამთა რიცხუსა მორჩილ იპოვა ბუნებითა მით, რამეთუ ჩუენგან მიილო და ტაძარსა მას წორცთა ბუნებისასა დაფარა სავსებად ღმრთეებისა მისისა, რომლისა შუენიერებამან დაფარნა ცანი.

რამეთუ შანთი იგი აუგებელი შეეზავა აგებულებასა ნივთიერსა ბრძმეთსა მას შინა სინმიდისასა, რომელ არს უბინოდ მშობელი მისი, რომელსა შორის საიდუმლოდ დამკვდრებითა თვისითა უქცეველად აღასრულნა ქადაგებანი პირველ უწყებულთანი სულისა მიერ, რომელნი სურვიელად მოელოდეს და სწადოდა, რადთა იხილონ ქადაგებული მათი, რომელსა ან ღმრთისა სიტყუამან სახიერებითა თვისითა ღირს-მყვნა ჩუენ, ერი ესე ახალი, რომელთა მიწოდა უცხოთაგან სამსახურებელთა და აღმიშენა სახლი სულიერი საფუძველსა ზედა მოციქულთა და წინაღწარმეტყუელთასა, რომლისა საფუძველნი შეურყვეველად ჰგიან კუეთებასა მას ურწმუნოებისა ქართა მდინარეთასა, რამეთუ თავ საკიდურთა მისთა⁵ არს მხოლოდშობილი ძე ღმრთისა, რომელმან სხურებულ-ყო სისხლითა ახლისა აღთქუმისადათა და განაშუენა სახედ ძონეულისა.

ამისთვის, რომელსა პირველ ბერწ ერქუა, აღივსნეს ეზონი მისნი სიმრავლითა ნაშობთადათა, რომელთა შორის განსცხრების ათძალითა შემასხმელითა, ვითარცა დედად შვილთა მიერ სახარულევანი, რამეთუ შეინყნარა ხარებული იგი ესაია წმამაღლისა, რომელ თქუა: „იხარებდ, ბერწნი ეგე, რომელი არა შობდ; აღიმაღლე და ღალად-ყავ, რომელსა

¹ იოან. 1,14. ² იოან. 1,14. ³ შდრ. იოან. 1,16. ⁴ იოან. 10,16. ⁵ შდრ. ფსალმ. 117,22; მათ. 21,42; მარკ. 12,10; ლუკ. 20,17; 1 პეტ. 2,7.

არა გელმოდა“.¹ ამისთვისცა ნაკადულნი დიან საღმრთოდა მის ცუარისა და წყლისა ცხოველისანი საყოფელთა შორის სიონისათა, რომელ არიან ქადაგებანი მოციქულთა და წინაჲსწარმეტყუელთანი და წმიდათა მღდელთმოდღუართანი, რომელთა შორის სავანე-ყო მხოლოდშობილმან ძემან ღმრთისამან მამით და სულით წმიდითურთ.

ამისთვის არა ღირს წოდებად მათა სწორ კაცთა, არამედ მოდასედ უჯორცოთა ზეცისათა, რომელთა მსგავსად ორბისა ფრთოვან-ქმნეს გონება მათი სიმაღლედ მიმართ სამყაროდა და ვითარცა ღრუბელთა აცურის სოფელსა ცუარი ღმრთისმეცნიერებისაჲ, და აღორძნდა ნაყოფი მართლისა სარწმუნოებისაჲ უმეტეს პირველისა.

რამეთუ შორის მისა ვითარცა ღუარძლი განარჩიეს ნერგი იგი სიმნარისაჲ, სარწმუნოებაჲ მწეცებრ განბოროტებულთა მწვალებელთაჲ, რომელნი განცოფნეს სიბრძნესა შინა ამის სოფლისასა, ხოლო სილაღითა მით უკეთურებისა თვისადათა არა თავს-იდვეს მორჩილება სწავლასა მოციქულთასა, არამედ შემოიღეს მოძღურებაჲ უცხოჲ და მრავალსაზღ.

ამისთვის უცხო იქმნეს მეორედ შობისა მისგან სულიერისა და ესრეთ შეპყრობილნი ბნელითა უმეცრებისადათა ეწყებოდეს წინაშე პირსა ნათლისასა. ხოლო წმიდათა მათ მოძღუართა მართლისა სარწმუნოებისათა, ვითარცა ცეცხლითა, ენითა მათითა შენუეს ეკალი წვალებისა მათისაჲ, და ჯეჯლი იგი მართლმადიდებლობისაჲ – კრებული ერთა მორწმუნეთა – იხარებს ცუარითა მით გარდამომდინარითა პირით მისით, და განწყობილნი ოხრიან ღელეთა შორის ეკლესიისათა დიდებისმეტყუელებად საშინელისა სამებისა, რომელი დიდებულ არს უკუნისამდე.

ამის წმიდისა სამებისა ჭემმარიტითა სარწმუნოებითა და მისა მიმართ მეოხებითა დედოფლისა ჩუენისა ყოვლადწმიდისა ქალწულისა მარიამისითა, რომელმან ერთი სამებისაგანი, ძღ, ბუნებით სწორი მამისაჲ, თვნიერ ბუნებისა საშოსა დაიტია, და ესე არს მეოხი ყოველთა ქრისტეანეთაჲ წინაშე ძისა მისისა და ღმრთისა ჩუენისა, და ძლიერებითა ცხოველსმყოფელისა პატიოსნისა ჯუარისადათა და მაღლითა წმიდისა იოვანე ნათლისმცემელისადათა და მეოხებითა წმიდათა მოციქულთა, მღდელთმოდღუართა, მონამეთა და მამათადათა, რომელთა მწნედ მოღუანებითა მათითა სულიერითა განაჰნეს სიღრმენი უფსკრულთა ურწმუნოებისათანი და ერი ღმრთისაჲ – ახალი ისრაჴლი – განიყვანეს აღთქუმულსა მას იერუსალჴმსა, რამეთუ ნავი მოძღურებათა მათთაჲ შეჰმზადეს, არა თუ ქუეყანითი ქუეყანად მიმყვანებელი, არამედ ქუეყანით ცად აღმყვანებელი სულისა და გონებისა მართლმორწმუნეთაჲსა ამათ ყოველთა მეოხებითა და თანაშენენითა.

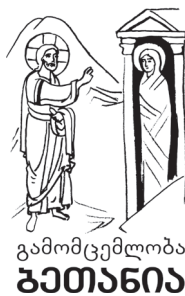
¹ ესაია 54,1; გალ. 4,27.

საკიებელი

წინასიტყვაობა.....	5
თავი ა წმიდისა იოვანესთვის, მახარებელისა და ღმრთისმეტყუელისა.....	7
თავი ბ 1,1	14
თავი გ 1,1	23
თავი დ 1,1-3	29
თავი ე 1,3-5.....	38
თავი ვ 1,6-8.....	44
თავი ზ 1,9	47
თავი ც 1,9-10.....	52
თავი თ 1,11	57
თავი ი 1,11-13.....	62
თავი ია 1,14.....	68
თავი იბ 1,14.....	72
თავი იგ 1,15.....	78
თავი იდ 1,16-17	82
თავი იე 1,18.....	90
თავი ივ 1,19-27.....	97
თავი იზ 1,28-34	102
თავი იყ 1,35-40	109
თავი იო 1,41-42	116
თავი კ 1,43-49	120
თავი კა 1,49-2,4	124
თავი კბ 2,4-10.....	128
თავი კგ 2,11-20	132
თავი კდ 2,23-3,4	137
თავი კე 3,5	142
თავი კვ 3,6-11	147
თავი კზ 3,12-16	152
თავი კყ 3,17-20	157
თავი კო 3,22-30	162
თავი ლ 3,31-34	168
თავი ლა 3,35-4,12	174
თავი ლბ 4,13-20.....	182
თავი ლგ 4,21-27	187
თავი ლდ 4,28-38	192
თავი ლე 4,40-50	197
თავი ლვ 4,54-5,3	201
თავი ლზ 5,6-12.....	206
თავი ლყ 5,14-21	209
თავი ლო 5,22-30	218
თავი პ 5,31-38.....	228
თავი პა 5,39-47.....	236
თავი პბ 6,1-15	241
თავი პგ 6,16-25	247

თავი 30	6,26-27.....	250
თავი 31	6,28-40	254
თავი 32	6,41-52	265
თავი 33	6,53-70.....	274
თავი 34	7,1-8.....	286
თავი 35	7,9-24.....	293
თავი 6	7,25-36.....	302
თავი 6ა	7,37-44	310
თავი 6ბ	7,45-8,19.....	318
თავი 6გ	8,20-31	326
თავი 6დ	8,31-46	334
თავი 6ე	8,48-59.....	344
თავი 6ვ	9,1-5.....	351
თავი 6ზ	9,6-16	359
თავი 6თ	9,17-34	365
თავი 6ი	9,35-10,12	374
თავი 7	10,14-21	381
თავი 7ა	10,22-42	389
თავი 7ბ	11,1-27	395
თავი 7გ	11,30-40	404
თავი 7დ	11,41-48	411
თავი 7ე	11,49-12,8.....	420
თავი 7ვ	12,9-24	427
თავი 7ზ	12,25-32.....	433
თავი 7თ	12,34-41.....	439
თავი 7ი	12,42-50.....	445
თავი 8	13,1-10	450
თავი 8ა	13,12-18	456
თავი 8ბ	13,20-35	461
თავი 8გ	13,36-14,7	469
თავი 8დ	14,8-13.....	476
თავი 8ე	14,15-31	481
თავი 8ვ	14,31-15,10	491
თავი 8ზ	15,11-16,4	497
თავი 8თ	16,4-15.....	504
თავი 8ი	16,16-33.....	511
თავი 9	17,1-5.....	518
თავი 9ა	17,6-13	525
თავი 9ბ	17,14-26	531
თავი 9გ	18,1-37.....	539
თავი 9დ	18,37-19,15	548
თავი 9ე	19,16-20,2	553
თავი 9ვ	20,10-23	561
თავი 9ზ	20,24-21,12.....	567
თავი 9თ	21,15-25	571
ბოლოსიტყვა	575

შენიშვნებისთვის

გარეკანის პირველ გვერდზე: წმ. იოანე ოქროპირის ხატი სინას მთის წმ. ეკატერინეს მონასტრიდან (XII ს.). ფორზაცზე: „თარგმანებაჲ იოანეს სახარებისაჲ“, ხელნაწერ A 101-ის (XIII ს.) ფრაგმენტი.

დაიბეჭდა შპს „ფავორიტი სტილში“